

JAARVERSLAG LEERPLICHT SCHOOLJAAR 2017-2018

Auteurs: Hellen Aandeweg (leerplichtambtenaar) en Anke Harmsen (leerplichtambtenaar)

Afdeling: Team Economie, Onderwijs & Sport

Datum: 6 november 2018

Corsanummer: T18.13741

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Leerplicht	4
2.1	Leerplichtwet	4
2.2	Kwalificatieplicht	4
2.3	Wettelijke taken leerplichtambtenaar	4
2.4	De leerplichtambtenaar	4
2.5	MAS.....	5
3	Cijfers leerplicht Lansingerland 2017-2018	6
3.1	Verdeling jeugd en jongeren naar leeftijd	6
3.2	Aantal dossiers 5 t/m 17 jarigen	6
3.3	Soorten dossiers 5 t/m 17 jarigen.....	7
3.4	Vrijstelling	7
4	Schoolverzuim in soorten	9
4.1	Absoluut verzuim	9
4.2	Relatief verzuim	9
4.3	Schorsing en verwijdering	10
4.3.1	Aantal schorsingen en verwijderingen	10
5	Uitgezette acties bij verzuim	11
5.1	Uitgezette acties relatief verzuim	11
5.2	Info/ advies/ bemiddeling.....	11
5.2.1	Aantal bemiddelingen.....	11
5.2.2	Vergelijking met voorgaande jaren	12
5.2.3	Achterliggende redenen info/ advies/ bemiddeling	12
5.3	De handhavende taak van de leerplichtambtenaar	12
5.3.1	Vergelijking met voorgaande jaren	13
5.4	Halt-verwijzingen en proces-verbalen.....	13
5.4.1	Vergelijking met voorgaande jaren	13
6	RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie)	14
6.1	Wat is het RMC?	14
6.1.1	Jongeren die gestopt zijn met school	14
6.1.2	Waarom jongeren uitvallen op school	14
6.2	Resultaten VSV'ers	14
6.2.1	Schooljaar 2017-2018	14
6.2.2	Aantal vsv'ers per gemeente	15
7	Ontwikkelingen beleidsveld leerplicht	16
7.1	Ontwikkelingen schooljaar 2017-2018	16
7.1.1	Leertuin gegevensdeling.....	16
7.2	Vooruitblik 2018-2019.....	16
7.2.1	Variawet (maatwerk voor leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen)	146
7.2.2	Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	147
8	Conclusies	18

1 Inleiding

De jeugd heeft de toekomst! Jongeren moeten de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen. Zodat ze zo zelfstandig en volwaardig mogelijk in de samenleving kunnen participeren. Voor de één is dit het behalen van een startkwalificatie, voor de ander is dit het verkrijgen van een baan of een vorm van dagbesteding. Door het bieden van kansen door scholen, werkgevers en gemeente krijgt iedere jongere de mogelijkheid zo volwaardig mogelijk te participeren in de samenleving. Dit met ondersteuning van ouders en professionals. Het volgen van onderwijs vergroot deze mogelijkheid. Het is daarbij belangrijk voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Als een jongere door omstandigheden toch voortijdig de school verlaat is het zaak om de jongere zo snel mogelijk weer terug te geleiden naar school of een ander passend traject (onder andere werk, dagbesteding).

Verzuim is meestal een signaal van grotere onderliggende problematiek. Met de meeste jeugdigen in de gemeente Lansingerland gaat het gelukkig goed. Sommigen krijgen echter op weg naar volwassenheid te maken met problemen die leiden tot schoolverzuim en soms zelfs tot schooluitval. De leerplicht-ambtenaar is er dan om samen met deze jeugdigen en hun omgeving naar een oplossing te zoeken. In hun werk ligt de nadruk op zorg. Maar soms ontkomen ze niet aan handhaving.

Daarnaast besteden de leerplichtambtenaren onder andere aandacht aan het behandelen van vrijstellingen, verlofaanvragen en bemiddelen bij conflicten. Ook het geven van advies en informatie en het terugdringen van het aantal langdurige thuiszitters hoort bij het takenpakket.

De leerplichtwet schrijft voor dat burgemeester en wethouders jaarlijks aan de gemeenteraad een jaarverslag uitbrengen. In dit verslag is er aandacht voor de uitvoering van de wettelijke leerplichttaak in het schooljaar 2017-2018. U vindt informatie over de kaders, instrumenten en samenwerkingsvormen in de aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.

*“De
leerplichtambtenaar is
niet alleen controleur
van leer-plicht,
maar tevens een
beschermers van het
leer-recht”*

2 Leerplicht

2.1 Leerplichtwet

De Leerplichtwet is het belangrijkste instrument om te zorgen dat elk kind naar school gaat. Vanaf hun vijfde jaar moeten kinderen in Nederland verplicht naar school. In de praktijk gaan vrijwel alle kinderen naar school als zij vier zijn. Tot zij zestien zijn, geldt de Leerplichtwet. Ouders moeten er volgens de Leerplichtwet voor zorgen dat hun kind(eren) bij een school staan ingeschreven en dat zij de school bezoeken. Vanaf de leeftijd van 12 jaar zijn leerplichtige jongeren ook zelf verantwoordelijk voor het bezoeken van hun school.

2.2 Kwalificatieplicht

Na het schooljaar waarin een jongere zestien is geworden tot zijn of haar achttiende verjaardag, geldt de kwalificatieplicht. Leerlingen van zestien en zeventien jaar moeten onderwijs volgen als zij nog geen startkwalificatie hebben behaald. Een startkwalificatie is een havo- of vwo-diploma of een diploma mbo niveau 2 of hoger. De kwalificatieplicht duurt tot de dag dat de startkwalificatie is behaald, of tot de achttiende verjaardag. De kwalificatieplicht is geregeld in de Leerplichtwet.

2.3 Wettelijke taken leerplichtambtenaar

In de instructie voor de medewerker leerplicht/RMC gemeente Lansingerland (T13.17468), die op 10 december 2013 door het college is vastgesteld, zijn de wettelijke taken van de leerplichtambtenaar omschreven.

2.4 De leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaren van de gemeente Lansingerland zijn er voor de jeugdigen van 5 tot 18 jaar. Zij zetten zich in om schoolverzuim en schooluitval te voorkomen en tegen te gaan. Niet door ouders en kinderen “op de vingers te tikken” maar wel door ze te helpen de problemen die het verzuim veroorzaken op te lossen. Als jongeren bijvoorbeeld niet naar school gaan door problemen thuis dan zoeken de leerplichtambtenaren mee naar een oplossing. Of als er geen geschikte onderwijsplek voor de jongere gevonden wordt, ondersteunen de leerplichtambtenaren de ouders en de jongere met het vinden van een passende onderwijsplek. Ze proberen met alle betrokken partijen tot een oplossing te komen die leidt tot geregeld schoolbezoek van het kind.

De leerplichtambtenaren van de gemeente Lansingerland werken nauw samen met organisaties en instanties die werken voor het welzijn van jongere. Voorbeelden zijn het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), Jeugd-

Een greep uit de weekagenda van de leerplichtambtenaar

- *Ophalen en verwerken van de DUO verzuimmeldingen*
- *Verzuimgesprekken op scholen/gemeentehuis met jongere en ouders*
- *Regio overleg leerplicht*
- *Zorgadvies team (ZAT) overleg op scholen*
- *Kennismakingsgesprek nieuwe schooldirectie*
- *Driehoeksoverleg met de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) en het Openbaar Ministerie (OM)*
- *Leerplichtzitting rechtbank*
- *Met de jeugdverpleegkundige voorlichting geven aan de directie van de basisscholen over “ziekteverzuim”*
- *Netwerkoverleg ketenpartners jeugd*

consulenten, gezinscoaches, Raad voor de Kinder-bescherming, Openbaar Ministerie en natuurlijk de scholen. Zonder dit netwerk is het onmogelijk om als leerplichtambtenaar dit werk te doen, zorg staat hierbij voorop. Naast de preventieve taak hebben de leerplichtambtenaren ook een handhavende taak. Soms leveren bemiddeling en/of verwijzing naar hulpverlening niet het gewenste resultaat op. In dit geval kan soms een strafrechtelijke aanpak noodzakelijk zijn.

2.5 MAS

In 2017 is de *Methodische Aanpak Schoolverzuim* (MAS) in gebruik genomen. Deze treedt in werking nadat een school een verzuimmelding heeft gedaan in Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De MAS is een integrale aanpak van schoolverzuim en heeft als doel het verzuim te stoppen. Om dat doel te bereiken, beschrijft de MAS vier verschillende routes die doorlopen kunnen worden, namelijk:

- Vrijwillige Jeugdhulp
- Halt-aanpak schoolverzuim
- Jeugdhulp in verplicht kader
- Aanpak via het strafrecht

De aanpak is licht waar het kan en zwaarder waar nodig. Een effectieve aanpak van schoolverzuim vraagt, zeker als er sprake is van achterliggende problematiek, om samenwerking van de ketenpartners. De MAS is daarom ontwikkeld door Ingrado (brancheorganisatie voor leerplicht/ RMC) in samenwerking met de Raad voor de Kinderbescherming, Halt en het Openbaar Ministerie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten deelt de visie en aanpak van de MAS.

3 Cijfers leerplicht Lansingerland 2017-2018

3.1 Verdeling jeugd en jongeren naar leeftijd

In het schooljaar 2017-2018 waren 11.617 kinderen en jongeren leer- of kwalificatieplichtig (peildatum 1 augustus 2017). Dit betekent dat deze jongeren van 5 tot en met 17 jaar naar school moesten totdat zij een startkwalificatie hadden gehaald. De leeftijdsopbouw van deze leerlingen was als volgt:

• 5 tot en met 12 jarigen	7.269 leerlingen
• 13 tot en met 17 jarigen	<u>4.348</u> leerlingen
Totaal 5 t/m 17 jarigen	11.617 leerlingen

Het totaal aantal jongeren in de leeftijd van 18 tot en met 22 jaar, dat schooljaar 2017-2018 in de gemeente Lansingerland woonde was:

- 18 tot en met 22 jarigen = 3.319

Jongeren in de leeftijd van 18 tot 23 jaar, die nog géén startkwalificatie hebben behaald, worden begeleid door de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (zie hoofdstuk 6).

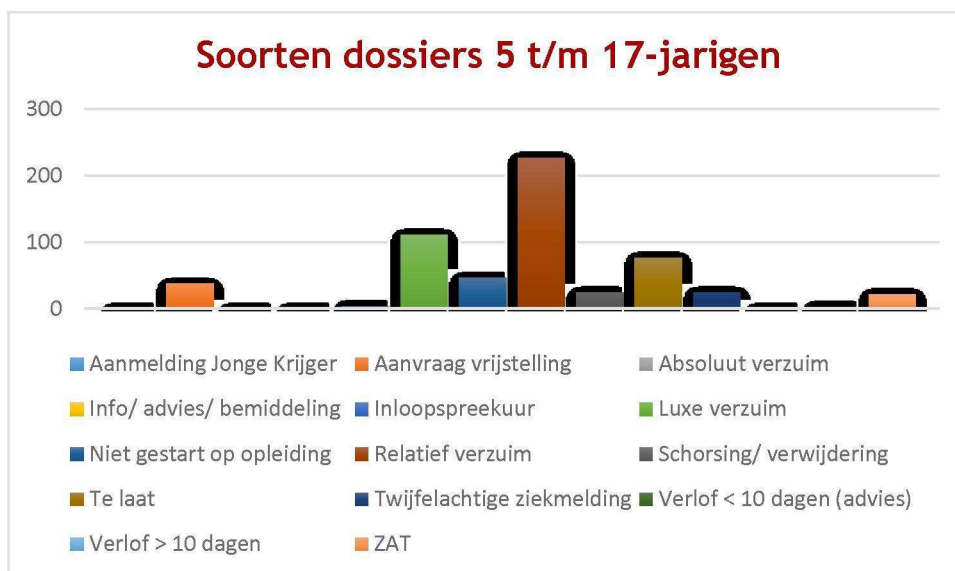

3.2 Aantal dossiers 5 t/m 17 jarigen

Het afgelopen schooljaar zijn er 583 dossiers met betrekking tot verzuim gerelateerde zaken aangemaakt. Doordat de leerplichtambtenaren ook door externe partijen zoals CJG, ouders en hulpverleners benaderd worden, hoeft aan een dossier lang niet altijd een verzuimmelding te hangen. Scholen zijn immers de enige externe partijen die een wettelijke verzuimmelding kunnen doen.

3.3 Soorten dossiers 5 t/m 17 jarigen

Leerplicht ontvangt diverse soorten vragen en meldingen. Deze zijn op te splitsen in onderstaande vermelde categorieën. In de volgende paragrafen worden enkele van deze categorieën verder toegelicht en uitgesplitst.

* De Jonge Krijger is een sociale onderneming, werkt doelgericht en maakt haar maatschappelijke impact zichtbaar: aanpak jeugdwerkloosheid en voortijdig schoolverlaten

* Relatief verzuim, zie hoofdstuk 4

* ZAT staat voor Zorg Advies Team

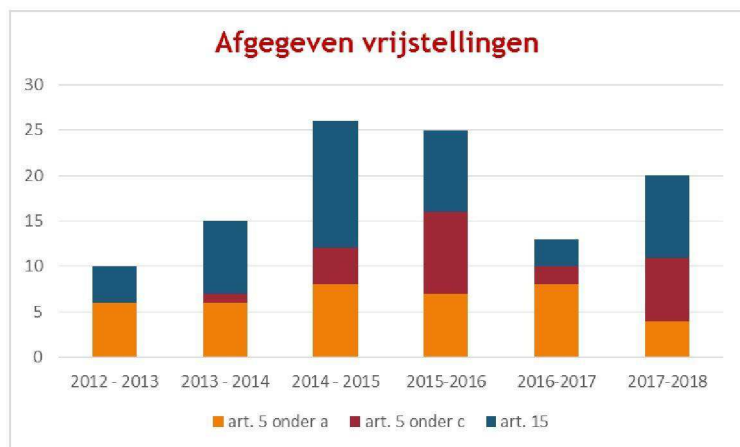
3.4 Vrijstelling

Binnen de Leerplichtwet is er een aantal vormen van vrijstelling mogelijk:

- vrijstelling van geregeld schoolbezoek (art. 11 LPW)
- vrijstelling van inschrijving, vanwege:
 - psychische en/of lichamelijke gronden (art. 5 onder a LPW)
 - bezwaar tegen de richting van het onderwijs (art. 5 onder b LPW)
 - Volgen onderwijs buitenland (art. 5 onder c LPW)
- vrijstelling wegens het volgen van ander onderwijs (art. 15 LPW)
- vervangende leerplicht (art. 3 LPW)

In de grafiek hieronder vindt u de afgegeven vrijstellingen van de afgelopen zes schooljaren.

Het aantal aangevraagde en toegekende vrijstellingen van de leerplicht wisselt sterk per jaar. Het afgelopen schooljaar zijn er zowel meer vrijstellingen op grond van voldoende ander onderwijs als op grond van schoolbezoek in het buitenland afgegeven. Daarentegen is er een daling van het aantal toegekende vrijstellingen wegens lichamelijke en/ of psychische gronden. De schommeling van aanvragen vrijstelling artikel 5 onder a en artikel 15 is als volgt verklaarbaar.

In de brief van **02 juni 2016, Vrijstellingen Leerplichtwet 1969** (kamerstuk 31135 nr. 58) van de toenmalige staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Sander Dekker uit hij zijn zorgen over de vrijstelling artikel 5 onder a. De staatssecretaris dringt aan dat scholen, samenwerkingsverbanden en leerplichtambtenaren meer gebruik moeten maken van de mogelijkheden die de Leerplichtwet nu al biedt voor zieke leerlingen (artikel 11 onder d van de Leerplichtwet). Uitgangspunt daarbij is een ruime interpretatie van het begrip 'ziekte', waardoor het alle kinderen omvat die vanwege lichamelijke of psychische belemmeringen tijdelijk of gedeeltelijk niet naar school kunnen. Zij zijn (gedeeltelijk) vrijgesteld van geregeld schoolbezoek. De school blijft verantwoordelijk voor het onderwijsprogramma en maakt hierover afspraken met de ouders, ingevolge de huidige verantwoordelijkheid die de school nu al heeft voor het onderwijs aan deze leerlingen. Daarbij kan ook sprake zijn van bijvoorbeeld inkoop van materiaal voor afstandsonderwijs of de inhuur van specifieke expertise. Dit resulteert in minder aanvragen 5 onder a.

De stijging van vrijstelling op basis van artikel 15 (het volgen van ander onderwijs) is als volgt te verklaren. Er waren in het schooljaar 2017-2018 meer jongere die te maken hebben gehad met een 'verkeerde' schoolkeuze. Ter overbrugging of vervanging van een nieuwe opleiding, maken de jongere bijvoorbeeld gebruik van een interne bedrijfsopleiding.

Niet alle aanvragen voor vrijstelling worden gehonoreerd. Wanneer een vrijstelling niet wordt afgegeven is er intensief bemiddeld en een andere oplossing gevonden dan het verlenen van een vrijstelling. Hierbij kunt u denken aan: concrete afspraken met leerling, ouders, school en betrokken hulpverleners.

Bij een vrijstellingsaanvraag bestaat er voor ouders/ verzorgers altijd de mogelijkheid op beroep en bezwaar. In het schooljaar 2017-2018 is er door ouders/ verzorgers twee keer bezwaar aangetekend tegen de afwijzing van de aanvraag. Beide bezwaren zijn behandeld bij de commissie voor de bezwaarschriften van de gemeente Lansingerland. In beide gevallen is het advies van de commissie aan de leerplichtambtenaar geweest om het besluit te handhaven. Eén van eerdergenoemde ouders/ verzorgers heeft hierop beroep ingediend bij de rechtbank. De rechtbank heeft de zaak geseponeerd omdat ouders/ verzorgers door middel van een proces-verbaal luxe verzuim op zitting zijn verschenen en strafbaar zijn gesteld.

4 Schoolverzuim in soorten

Schoolverzuim is op te splitsen in een aantal 'soorten' verzuim, te weten absoluut verzuim en relatief verzuim. Ondanks dat schorsen en verwijderen geen vorm is van ongeoorloofd schoolverzuim, maar de leerplichtambtenaren hier wel mee te maken krijgen in hun dagelijkse werk, wordt dit wel in dit hoofdstuk kort toegelicht.

4.1 Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim als een jongere leerplichtig of kwalificatieplichtig is, maar niet staat ingeschreven op een school of instelling. Als er geconstateerd wordt dat er sprake is van absoluut verzuim ondernemen de leerplichtambtenaren actie richting ouders.

4.2 Relatief verzuim

Is een leerling wel ingeschreven, maar komt hij niet naar school dan is er sprake van **relatief verzuim**. Relatief verzuim wordt onderverdeeld in **signaalverzuim**, **licht verzuim** en **luxeverzuim**. Verzuimt een leerling in vier weken tijd zestien les- en/ of praktijkuren of meer, dan is de school dit verplicht te melden bij Leerplicht.

Is een leerling vaak te laat of spijbelt hij of /zij regelmatig, dan heet dit **signaalverzuim**. Het verzuim is een signaal dat er sprake is van dieperliggende problematiek. Zo'n signaal is belangrijk. Hoe eerder de leerplichtambtenaar in actie komt hoe beter we relatief verzuim en daarmee wellicht voortijdig schoolverlaten voorkomen. In schooljaar 2017 - 2018 heeft Leerplicht 304 signaalverzuimmeldingen ontvangen en in behandeling genomen.

Is het verzuim minder dan zestien uur per vier weken dan valt dit onder **licht verzuim**. Het melden van licht verzuim is niet verplicht, maar wel wenselijk. Ook verzuim dat net niet de norm van zestien uur in vier weken raakt, kan gedurende een schooljaar aanzienlijk oplopen. Licht verzuim wordt geregistreerd als signaalverzuim.

Is een leerling zonder toestemming van de schooldirectie/leerplichtambtenaar met verlof buiten de vastgestelde schoolvakanties dan heet dit **luxeverzuim**. In schooljaar 2017 - 2018 heeft Leerplicht 47 meldingen van luxe verzuim ontvangen en behandeld.

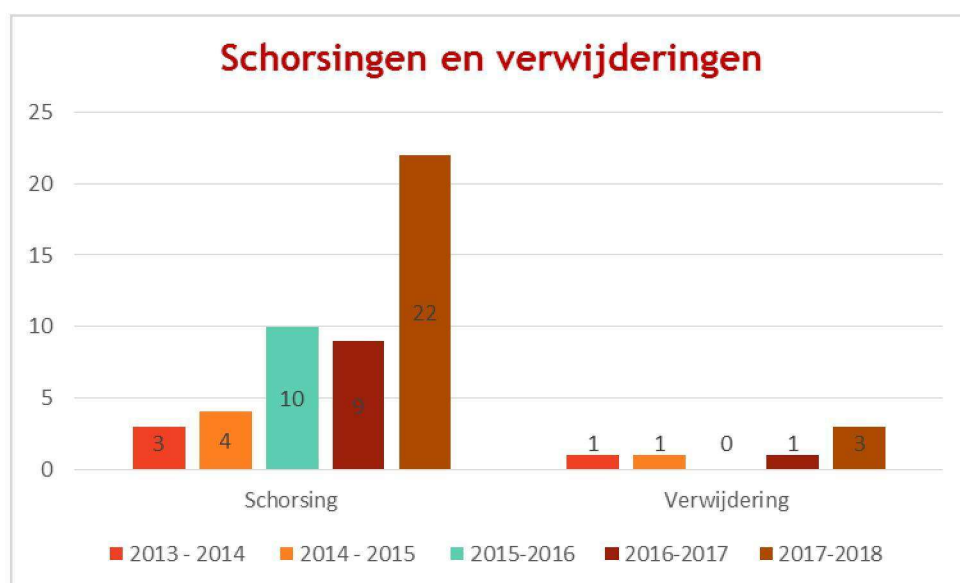
Ziekteverzuim is geoorloofd verzuim als een leerling om medische reden niet in staat is om naar school te gaan. Vaak ziek zijn vormt echter een risico voor de schoolloopbaan en kan duiden op andere problemen. Het is dan ook van groot belang dat scholen twijfelachtig of veelvuldig ziekteverzuim tijdig melden. Dit laatste zowel bij de jeugdverpleegkundige als bij de leerplichtambtenaar. Ook bij geoorloofd ziekteverzuim is een gezamenlijke aanpak met leerling, ouders, school en andere betrokkenen belangrijk om het verzuim zoveel mogelijk te beperken. Leerplicht heeft schooljaar 2017 - 2018 25 meldingen ontvangen betreffende twijfelachtig ziekteverzuim.

4.3 Schorsing en verwijdering

Het bestuur van een school voor Voortgezet Onderwijs kan, met opgave van redenen, een leerling voor een periode van ten hoogste 5 dagen schorsen. Het besluit tot schorsing moet schriftelijk aan de betrokkene en diens ouder(s)/ verzorger(s) worden meegedeeld en de school stelt de Inspectie van het Onderwijs in kennis van schorsingen van langer dan een dag. Het schorsen van een leerling in het basisonderwijs, speciaal onderwijs en op het MBO is wettelijk niet geregeld. Het bestuur kan een leerling wel schorsen mits dit in het eigen schoolbeleid is vastgelegd. Een school voor speciaal onderwijs, basisonderwijs en het MBO mag een leerling in bepaalde gevallen verwijderen. Dit houdt in dat hij of zij voorgoed geen toegang meer heeft tot de school. Dit gebeurt meestal alleen als een leerling zich verbaal/ fysiek ernstig heeft misdragen en de schorsing niet heeft bijgedragen aan gedragsverandering. Of een leerling van een school mag worden verwijderd, wordt per casus beoordeeld. Het Voortgezet Onderwijs mag een leerling alleen onder meer strikte voorwaarden verwijderen.

4.3.1 Aantal schorsingen en verwijderingen

In het schooljaar 2017-2018 zijn er 22 leerlingen geschorst en zijn er drie leerlingen verwijderd van school. Ten opzichte van schooljaar 2016-2017 is er een stijging van 13 geschorste leerlingen*. Er is een stijging van 2 verwijderde leerlingen. De geschorste leerlingen hebben hun schoolgang na gesprek met ouders, school en eventuele hulpverlening voortgezet op dezelfde school. De verwijderde leerlingen hebben een onderwijsplek gevonden op een andere school.

* Scholen zijn wettelijk niet verplicht om schorsing te melden bij Leerplicht. Dit verklaart de schommelingen in het aantal schorsingen dat bij Leerplicht bekend is.

5 Uitgezette acties bij verzuim

5.1 Uitgezette acties relatief verzuim

De leerplichtambtenaren hebben verschillende acties ondernomen om verzuim te beëindigen en in de toekomst te voorkomen. Hierbij kunt u denken aan:

- Info/ advies/ bemiddeling
- Nieuwe school/opleiding
- Handhaven (Halt-verwijzing of een proces-verbaal)
- Traject werk/zorg
- Gesprek met afspraken/waarschuwing
- Vrijstelling

5.2 Info/ advies/ bemiddeling

De leerplichtambtenaren worden regelmatig benaderd door scholen en ouders voor het bemiddelen in verschillende situaties. Deze verzoeken variëren van een bemiddelingspoging bij een conflict tussen school en ouders tot aan het verwijderen van een leerling of de overstap naar een andere school. Leerplichtambtenaren hebben hierbij voornamelijk een regierol. Bij sommige dossiers vindt er een overlap plaats met een verzuimmelding of een ander traject.

5.2.1 Aantal bemiddelingen

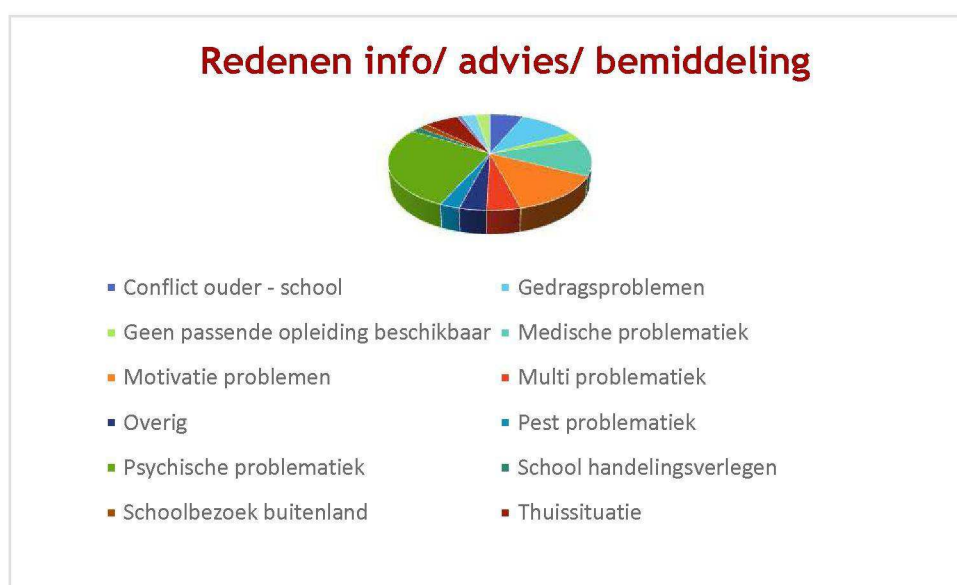
De leerplichtambtenaar heeft in schooljaar 2017 - 2018 in totaal 111 keer bemiddeld. De werkzaamheden op het preventieve vlak zijn toegenomen. Hierbij valt te denken aan telefonische consultatie vanuit de scholen, maar ook aan vooroverleg met alle netwerkpartners, waaronder de Raad voor de Kinderbescherming en het CJG. Daarnaast worden de leerplichtambtenaren meer rechtstreeks benaderd door ouders en/ of netwerkpartners.

5.2.2 Vergelijking met voorgaande jaren

Het aantal bemiddelingen ten opzichte van schooljaar 2016-2017 is gestegen. Dit hangt onder andere samen met aanvragen vrijstelling waarbij uiteindelijk bleek dat er andere acties ondernomen moesten worden dan het verlenen van een vrijstelling.

5.2.3 Achterliggende redenen info/ advies/ bemiddeling

Zoals eerder genoemd worden de leerplichtambtenaren om zeer diverse redenen geconsulteerd. Om een helder beeld te geven over deze diverse achterliggende redenen is onderstaande grafiek opgesteld.

* Een school is handelingsverlegen wanneer individuele leerkrachten of de school in het algemeen geen verantwoord adequaat antwoord (meer) kunnen geven op de specifieke instructie- en onderwijsbehoeften van één of meer leerlingen.

5.3 De handhavende taak van de leerplichtambtenaar

Is er sprake van ongeoorloofd schoolverzuim, dan neemt de school contact op met de leerling en ouders en meldt het verzuim via DUO bij de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar nodigt de jongere en ouder(s) uit voor een gesprek. Tijdens dit gesprek legt de leerplichtambtenaar uit waarom het belangrijk is naar school te gaan. Ook legt hij/zij uit dat schoolverzuim strafbaar is en de eventuele consequentie bij aanhoudend verzuim.

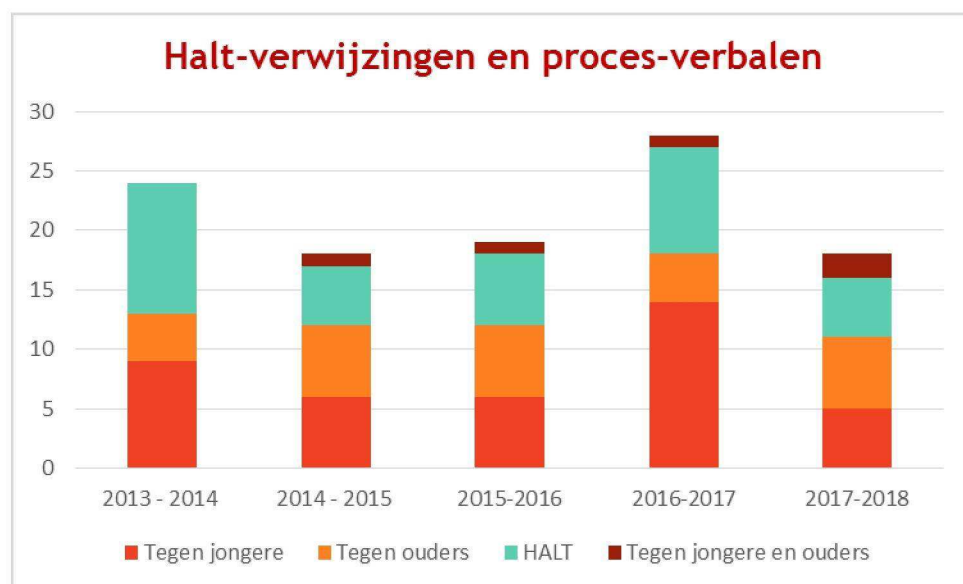
De leerplichtambtenaar denkt mee over oplossingen bij eventuele problemen die schoolbezoek in de weg staan. De gemaakte afspraken legt men schriftelijk vast. Komen de leerling en ouder(s) de gemaakte afspraken niet na, dan volgt een officiële waarschuwing.

Mocht het verzuim na de genoemde waarschuwing nog steeds niet gestopt zijn, dan kan de leerplichtambtenaar een Halt-verwijzing of proces-verbaal opmaken. Alleen een leerplichtambtenaar die in het bezit is van een BOA (Buitengewoon opsporingsambtenaar) voor het domein Onderwijs, is bevoegd een Halt-verwijzing en/ of proces-verbaal op te maken. Beide leerplichtambtenaren van de gemeente Lansingerland zijn tevens BOA.

In de MAS is terug te vinden welke stappen doorlopen moeten zijn voordat mag worden over gegaan tot het opmaken van een Halt-verwijzing of een proces-verbaal.

5.4 Haltverwijzingen en proces-verbalen

In het schooljaar 2017-2018 zijn er 13 proces-verbalen opgemaakt. In 7 gevallen zijn deze opgemaakt in verband met relatief verzuim. 6 proces-verbalen zijn opgemaakt in verband met luxe verzuim.

5.4.1 Vergelijking met voorgaande jaren

Ten opzichte van schooljaar 2016-2017 zijn er 3 proces-verbalen richting het Openbaar Ministerie minder opgemaakt. Er zijn in totaal vijf Haltverwijzingen opgemaakt. Dit zijn er vier minder dan in het schooljaar 2016-2017. Deze daling is in lijn met de MAS: licht waar het kan, zwaarder waar nodig (zie paragraaf 2.5).

6 RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie)

6.1 Wat is het RMC?

RMC staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Jongeren van 18 tot 23 jaar zonder startkwalificatie zijn voortijdig schoolverlaters. Zij vallen niet meer onder de Leerplichtwet, maar zijn door deze RMC-functie wel in beeld. Voor de gemeente Lansingerland voert de Jonge Krijger de RMC-functie uit. Het doel van de RMC-functie is het scheppen van voorwaarden voor jongeren om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs- en/ of arbeidsmarktpositie te bereiken. Het betreft hier jongeren tot 23 jaar.

De RMC-functie omvat drie taken (vastgelegd in wetgeving):

- Een sluitende melding en registratie van alle jongeren tussen 18 en 23 jaar die niet op school zitten en nog geen startkwalificatie behaald hebben.
- Het benaderen van jongeren en zorgdragen voor begeleiding van jongeren die zijn uitgevallen, gericht op terugleiden naar school, naar werk of een combinatie daarvan.
- Het coördineren en initiëren van samenwerking tussen alle belangrijke partijen die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk.

6.1.1 Jongeren die gestopt zijn met school

Ondanks de inspanningen van scholen, RMC en andere projecten, vallen er toch jongeren uit van school. Met de onderwijsinstellingen zijn er afspraken gemaakt over een goede overdracht van voortijdig schoolverlaters (VSV'ers). Alle uitvallers in de regio Rijnmond Zuid-Oost worden actief door de Jonge krijger benaderd om samen te kijken naar de mogelijkheden voor scholing of werk. Cijfers over aantallen van de nieuwe VSV'ers zijn niet meegenomen in dit jaarverslag omdat deze cijfers nog niet beschikbaar zijn.

6.1.2 Waarom jongeren uitvallen op school

Motivatie is vaak de belangrijkste reden waarom jongeren vroegtijdig de school verlaten. Dit komt bijvoorbeeld door het maken van een verkeerde studiekeuze, of het hebben van andere verwachtingen bij een opleiding.

6.2 Resultaten VSV'ers

6.2.1 Schooljaar 2017-2018

De definitieve cijfers van RMC over het schooljaar 2017-2018 zijn eind 2018/ begin 2019 beschikbaar. Deze cijfers worden benoemd in het jaarverslag 2018/2019.

6.2.2 Aantal VSV'ers per gemeente

Hieronder staat het aantal VSV'ers per gemeente in de regio met daarbij het percentage VSV'ers. RMC heeft een belangrijke rol in het terugleiden van uitgevallen jongeren naar het onderwijs. Voorkomen van uitval door scholen en met name het MBO is echter de grootste opgave. Als jongeren behouden blijven in het onderwijs, dan scoren de regiogemeenten ook beter.

	2013-2014 % VSV	2014-2015 % VSV	2015-2016 % VSV	2016-2017 % VSV
Landelijke cijfers	1,9%	1,8%	1,7%	1,8%
RMC Rijnmond	2,8%	2,5%	2,4%	2,3%
RMC Rijnmond ZO	1,7%	1,6%	1,5%	1,5%
Albrandswaard	1,1%	1,3%	0,9%	1,1%
Barendrecht	1,8%	1,1%	1,3%	1,4%
Brielle	2,1%	2,2%	2,1%	1,5%
Capelle a/d IJssel	2,5%	2,8%	2,3%	2,2%
Goeree-Overflakkee	1,4%	1,4%	1,2%	1,0%
Hellevoetsluis	2,5%	2,6%	2,1%	2,0%
Krimpen a/d IJssel	1,9%	1,5%	1,5%	1,5%
Lansingerland	1,4%	1,4%	1,4%	1,3%
Maassluis	2,5%	1,8%	2,0%	1,7%
Nissewaard	2,4%	2,4%	2,3%	2,1%
Ridderkerk	1,7%	1,9%	1,7%	1,6%
Rotterdam	3,7%	3,2%	3,1%	3,0%
Schiedam	2,8%	2,5%	2,0%	2,3%
Vlaardingenv	2,5%	2,2%	2,3%	2,1%
Westvoorne	1,3%	1,2%	0,9%	0,8%

* Landelijk gemiddelde: 1,8%

7 Ontwikkelingen beleidsveld leerplicht

7.1 Ontwikkelingen schooljaar 2017-2018

7.1.1 Leertuin gegevensdeling

In Lansingerland werken we volgens de methodiek van de 'Leertuin gegevensdeling'. In deze leertuin werken en leren alle belangrijke netwerkpartners aan een passende en zorgvuldige werkwijze rondom gegevensdeling met als doel een sluitend netwerk rondom het kind en/ of gezin. Deze methodiek ligt vast in een grondslagdocument¹.

Stappenplan gegevensdeling

1. Wat is het doel van informatie uitwisseling?
Is dit een gerechtvaardigd doel?
2. We wegen de uitwisseling met het 'Zwitsers zakmes'
 - a. Subsidiariteit
 - b. Proportionaliteit
 - c. Doelmatigheid
3. We wegen of we betrokkenen informeren over de uitwisseling.

7.2 Vooruitblik 2018-2019

7.2.1 Variawet: maatwerk voor leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen

Het is per 1 augustus 2018 mogelijk om meer maatwerk in onderwijstijd te bieden aan leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen op reguliere scholen voor primair en voortgezet onderwijs. Dat staat in de Variawet passend onderwijs, die eind vorig jaar door de Kamer is aangenomen.

De Variawet regelt dat leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs met ingang van het schooljaar 2018/ 2019 meer maatwerk geboden kan worden. Uitgangspunt is om leerlingen toe te laten groeien naar het volgen van de volledige onderwijstijd. Scholen blijven zelf verantwoordelijk voor het onderwijs en het ontwikkelprogramma en bieden dit in overleg met de ouders/ verzorgers aan.

Leerlingen die vanwege een lichamelijke en/ of psychische beperking tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen, hebben op basis van de Leerplichtwet 1969 momenteel recht op een vrijstelling. Hiervoor doen ouders een aanvraag bij de gemeente op basis van een verklaring van een arts, waarna de gemeente deze aanvraag beoordeelt. Dit terwijl deze leerlingen wel baat kunnen hebben bij onderwijs. De inzet van de Variawet is om deze leerlingen tijdelijk deeltijdonderwijs te laten volgen. Voor leerlingen die helemaal niet naar school kunnen, blijft echter de mogelijkheid bestaan om op basis van een verklaring van een arts volledig vrijgesteld te worden. Voor zieke leerlingen met bijvoorbeeld de griep blijft artikel 11 onder d van de Leerplichtwet van toepassing: dit blijft een vorm van geoorloofd verzuim.

Op dit moment werkt de Inspectie van het Onderwijs aan een beleidsregel die duidelijkheid geeft over de werkwijze om het tijdelijke deeltijdonderwijs vorm te geven in het regulier onderwijs.

¹ Op het moment van schrijven (oktober 2018) wordt dit grondslagdocument nog ontwikkeld en geschreven.

7.2.2 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De invoering van de AVG heeft voor de leerplichtambtenaren invloed op de wijze waarop zij over sommige zaken geïnformeerd worden. Bijvoorbeeld:

- Met ingang van het schooljaar 2018-2019 mogen de scholen een schorsing onder de 5 dagen niet meer melden bij leerplicht.
- Niet alle scholen sturen automatisch meer een bewijs van in- / uitschrijving rechtstreeks aan de school van herkomst. Om te voorkomen dat van de leerlingen hierdoor geen juiste inschrijving zichtbaar is, is dit voor de leerplichtambtenaren een punt van aandacht.
- Ouders/ verzorgers gebruiken ten onrechte de AVG om geen ondersteunend bewijs voor de verlofaanvraag aan te leveren.

8 Conclusies

De belangrijkste conclusies zijn:

- Het aantal dossiers van in Lansingerland woonachtige leerlingen is ten opzichte van eerdere jaren toegenomen.
- Er is relatief weinig verzuim onder de leerlingen van 5 tot en met 12 jaar. Het meeste verzuim vindt plaats onder de leerlingen van 13 tot en met 17 jaar.
- In het schooljaar 2017-2018 is het aantal schorsingen en verwijderingen toegenomen.
- Zowel het aantal proces verbalen als het aantal verwijzingen naar Bureau Halt is ten opzichte van het schooljaar 2017-2018 afgenomen.
- Het aantal aangevraagde en toegekende vrijstellingen van de leerplicht wisselt sterk per jaar. Het afgelopen schooljaar zijn er meer vrijstellingen op grond van voldoende ander onderwijs afgegeven. Ook zijn er meer vrijstellingen op grond van schoolbezoek in het buitenland afgegeven. Daarentegen is er een daling van het aantal toegekende vrijstellingen wegens lichamelijke en/ of psychische gronden.
- Men weet de leerplichtambtenaren goed te vinden en zij worden daardoor eerder betrokken. In het schooljaar 2017-2018 is dan ook een stijging te zien in het aantal bemiddelingen.
- Het aantal voortijdig schoolverlaters (VSV'ers) in de gemeente Lansingerland is het schooljaar 2016-2017 met een percentage van 0,1 gedaald ten opzichte van eerdere schooljaren. Schooljaar 2016-2017 had de gemeente Lansingerland een lager aantal VSV'ers ten opzichte van zowel de regio gemeenten als ten opzichte van het landelijk gemiddelde.